గోపాల గవేషణ

౧

ఆవుదూడ 'అంబా' అని గొంతెత్తి అరిచింది! గోధూళివేళ అయ్యేసరికి అళవీ గ్రామంలో నందగోపాలుని ఆలమంద అంతా తిరిగి వచ్చివేసింది కాని ఒకేఒక్క ఆవు తిరిగిరాలేదు

బాగా చీకటిపడింది. అయినా ఇంకా ఆవు తిరిగిరాలేదు. గోశాలలో గోవత్సాలన్నీ తోకలెత్తిపెట్టి ఎంతో సంతోషంగా పాలు కుడుచుకుంటున్నాయి కాని ఆ ఒక్క ఆవుదూడమాత్రం 'అంబా' 'అంబా' అని అదేపనిగా అరవడం మొదలుపెట్టింది ఆ దూడ పుట్టినప్పటినుంచీ నందగోపాలుని ఇలంతా పాడిపంటలతో కలకలలాడింది

అందుచేత ఆ ఆవన్నా, ఆ దూడన్నా నందగోపాలుని కెంతో యిష్టం అది అదేపనిగా అరవడం మొదలుపెట్టేసరికి అతని కా రాత్రి మరి అన్నం సయించలేదు. రాత్రి తెల్లవారూ నందగోపుడు ఆవేమైపోయిందో అని ఆరాటపడుతూనే ఉన్నాడు.

మరునాడు తెల్లవారగట్లే లేచి, ఆవును వెదికి పట్టుకోవడంకోసం అళవీ గ్రామానికి సమీపంలోవున్న అడవికి బయలుదేరి వెళ్లాడు.

నందుడూరిపొలిమేర సమీపించేసరికి పొద్దు పొడిచింది పొరుగూళ్లజనం తీర్థప్రజలాగ అళవీ గ్రామానికి నడిచి వస్తున్నారు కాని నందుడొక్కడుమాత్రం గ్రామ సమీపంలోవున్న అడవికి బయలుదేరిపోతున్నాడు!

ఆ ప్రజానీకం ముఖాలన్నీ అరుణోదయ కాంతులలో నూతనానందావేశాలతో కలకలలాడుతున్నాయి. చిన్నచిన్న పసిపాపలనుకూడా వెంటబెట్టుకొని వారంతా ఎక్కడికి వెడుతున్నారో అని నందుని హృదయంలో ఒక చిన్న జిజ్ఞాస కలిగింది నడవలేక నడవలేక నడుస్తున్న ఒక ముసలితాత దగ్గిరికివెళ్ళి నెమ్మదిగా అడిగాడు:

"ఎక్కడికి తాతా! ఈ ప్రయాణం!"

"అడవికి పోతున్నాను బాబూ!"

"ఏమిటి విశేషం!"

"నీకింకా తెలియదా!"

"నాకేమీ తెలియదే!"

"ఈవేళ ఉదయమే గౌతమబుద్ధులు ఆళవికి విచ్చేస్తున్నారట! ఆ మహాత్ముణ్ని ఒక్కసారి కళ్లారా సందర్శించి వత్తామని బయలుదేరాను తిరిగీ ఈ జన్మలో మరి ఆయన సందర్శన భాగ్యం కలుగుతుందో! కలగదో!"

అని ఆ వృద్ధుడొక పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు నందగోపుడతనిని మళ్లీ అడిగాడు:

"వారీవేళంతా ఆళవిలోనే వుంటారా?"

"మధ్యాహ్న భిక్ష ముగించుకొని వెంటనే తిరిగీ శ్రావస్తీ నగరానికి వెళ్లిపోతారట!"

"అయ్యో! అలాగా!" అని నందగోపుడు తిరిగీ నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు. ముసలితాత అతనివాలకం చూచి ఇలా అడిగాడు:

"మీదేవూరు నాయనా?"

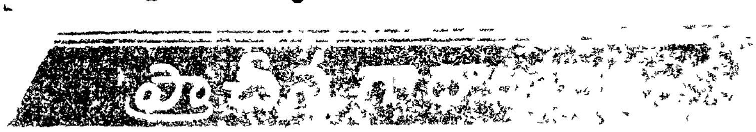

"ఆళవీ గ్రామమే!"

"అలాగా! అయితే పొరుగూళ్ల జనం అంతా తీర్థప్రజలాగ ఇక్కడికే వస్తుంటే నీవున్న గ్రామం విడిచిపెట్టి పోతావేమయ్యా!" అని ఒక చిరునవ్వు విసిరాడా ముసలితాత. నందుడతనికి తన ప్రయాణకారణం తెలియజేశాడు అడవిలో ఆ ఆవే పులివాత పడిందో అని భయపడుతున్నానని కూడా అన్నాడు ఆ మాట విన్న తరువాత ముసలితాత మరి అతని మాట కడ్డు చెప్పలేక తనదారిని వెళ్లిపోయాడు అతనివెంట ఇంకా ఎందరెందరో పరిసర గ్రామస్థు లాళవిగ్రామం వైపు నడిచి వెళ్లారు

అది చూడగానే నందగోపాలుని హృదయంలో ఆరాటం ప్రారంభమైంది గోవు గొడవ విడిచిపెట్టి తాను కూడా వారివెంట పడిపోవాలని అనుకున్నాడు. ఇక ఈ సమయంలో కాకపోతే మరింక తథాగతుని దర్శన భాగ్యమే కలగదేమో నని అతనికొక భయం పట్టుకుంది వెంటనే వెనక్కి తిరిగి రెండుమూడడుగులు వేశాడు.

పి. గణపతిశాస్త్రి

అంతలో అతని హృదయంలో లేగదూడ 'అంబా' అని అరిచినట్లయింది. ఆవు ఒంటరిగా అడవిలో పులివాత పడిపోతున్నట్లు కనబడింది! 'అంబా' అని గుండె పగిలిపోయేటట్లరిచినట్లు వినబడింది!

అది నందగోపాలుని ఇంటపుట్టిన ఆవు. క్రమంగా అతని పాపలతో బాటే పెరిగి పెద్దదయింది. అతని పాపలందరు ఆ ఆవు పాలు తాగి క్రమంగా పెరిగి పెద్దవారైనారు నందుడు కూడా క్రమక్రమంగా వారితోబాటే ఆ ఆవు పాలుతాగి పెద్దవాడైనాడు.

ఇటీవల ఆ ఆవు కొక కోడెదూడపుట్టింది అంతవరకు పుట్టినవన్నీ పెయ్యదూడలే కోడెపుట్టిన వేళావిశేషమేమో గాని ఆనాటి నించీ నందగోపుని ఇలంతా పసిపాపనవ్వులతో కలకల లాడింది. అతని గుండెలో మళ్లీ ఆ లేగదూడ 'అంబా' అని అరిచినటు వినబడింది!

నందగోపాలునికిక కాలుసాగలేదు ముందుగా తొందరతొందరగా అడవికివెళ్లి, ఆవును వెదికి పట్టుకొని ఆతరవాతనే గౌతమదేవుని సందర్శించవలెనని అనుకొన్నాడు ఒకవేళ తాను తిరిగి వచ్చేసరికి తథాగతుడు గ్రామం విడిచి వెళ్ళిపోతే! ఇక మళ్ళీ ఆయన ధర్మప్రసంగం వినే అదృష్టమే కలుగదేమోనని నందగోపాలుని కెంతో భయం వేసింది తాను చేసుకున్న పూర్వపుణ్యం అంతే అనుకొని ఒక్క వేడి నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు తొందర తొందరగా ఆవును వెదికి పట్టుకొని తిరిగి వచ్చి, అనంతరం గౌతమదేవుని దర్శన భాగ్యమైనా పొందవలెనని సంకల్పించాడు. బాగా తొందరగా అంగలు వేసుకుంటూ అడవిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

నందగోపుడావుకోసం అడవి అంతా గాలించేసరికి మిట్టమధ్యాహ్నం అయింది ఎండ నెత్తి మాడ్చివేస్తోంది లోలోపల ఆకలి దహించివేస్తోంది నాలుక పిడచ కట్టుకు పోతోంది అయినా నందుడు తన పట్టు విడువలేదు.

అంతలో అడివిలో ఎక్కడో మూలమూలగా ఒక ఆర్తనాదం వినబడింది నందుని కది ఆవు 'అంబా' అని పిలిచిన పిలుపు

★ గోపాల గవేషణ ★

లాగే స్ఫురించింది. గబగబా చెట్లులు, పుట్టలు దాటి ఆపిలుపు వినిపించిన ప్రదేశానికి చేరుకొన్నాడు. అక్కడ హఠాత్తుగా అతనికొక పెన్నిధి కనిపించినట్టయింది!

అది నందుడు చిన్నప్పటినించీ పెంచి పెద్దచేసిన ఆవు! అడివిలో దారి తప్పి ఎటో పడిపోతూ మాటిమాటికీ 'అంభా అంభా' అని అరుస్తూంది ఏ పెద్దపులినో చూచి బెదిరిపోయి కంగారుగా పరుగెత్తి ఉండవచ్చుననీ, అందువల్లనే అడివిలో దారి తప్పి తికమకలు పడుతూ ఉండవచ్చుననీ నందగోపాలుడు ఊహించాడు. వెంటనే దానిని వెంటబెట్టుకుని ఇంటికి బయలుదేరాడు.

ఆవుతో బాటు తను గ్రామం పొలిమేర చేరుకునేసరికి మిట్ట మధ్యాహ్నం దాటిపోయింది. ఎంతో ఆలస్యం అయిందని నందుడిక ఇంటికి చేరుకునే సంకల్పం విరమించుకొన్నాడు. తొందర తొందరగా నడిచి వెళ్ళి బుద్ధదేవుని ధర్మబోధ వినవలెనని అనుకొన్నాడు. ఆ అదృష్టం కలిసి రాకపోతే పోనీ అధమం ఒక్కసారి కళ్ళారా ఆ మహోమహుని సందర్శన భాగ్యమైనా పొందవలెనని ఉవ్విళ్ళూరిపోతూ గౌతమదేవుడు శిష్యగణంతో విశ్రమించిన వట వృక్షం వైపు సాగిపోయాడు గోవుకూడా అతని వెంట ఒక చిన్న లేగదూడలా నడిచిపోయింది.

౨

ఆనాడాళవీ గ్రామంలో అరుణోదయ కాంతులు, కాషాయాంబర ధారులైన బౌద్ధ భిక్షుక సమూహాలు ఒకేసారిగా ప్రత్యక్షమైనాయి ఆ భిక్షువులలో గౌతమదేవుని ముఖజ్యోతి అప్పుడప్పుడే ఉదయిస్తున్న భానుబింబంలా మెరిసింది.

అదిచూచి అళవీ గ్రామస్థులందరు భిక్షువులందరికీ ఎదురేగి అతిథి సత్కారాలతో ఎంతో ఆప్యాయంగా ఆదరించారు. విశాలవట వృక్షచ్ఛాయల్లో వారందరికీ విడుదు ఏర్పాటు చేశారు.

పిమ్మట క్రమక్రమంగా భిక్షాసమయం ఆసన్నమయింది. భిక్షువులందరు తమ తమ భిక్షాపాత్రలు ధరించి ఆళవీ గ్రామంలో ప్రవేశించారు. కాని గ్రామస్థులెవ్వరు దానికనుమతించలేదు. తామంతా ప్రత్యేకంగా వారికి విందు చేయబోతున్నామనీ ఆవిందారగించవలసిందనీ పరిపరివిధాల ప్రార్థించారు. భిక్షువులు మొదట తమ భిక్షాధర్మం విసర్జించడాని కంగీకరించలేదు గాని చిట్టచివరికి ఆచార్యదేవుని అనుజ్ఞపై ఆ విందు భోజనానికంగీకరించారు.

పిమ్మట కొంతసేపటికి శ్రమణకులందరు భోజనాలు ముగించుకొని ప్రశాంతవటతరుచ్ఛాయలో సమాసీనులైనారు.

అప్పటికించుమించుగా రెండు యామాల కాలం గడచిపోయింది. తథాగతుడు వటవృక్షమూలంలో అమర్చిన సుఖాసనంపై విశ్రమించి ఎవరికోసమో ఎదురు చూస్తున్నట్లుగా ఆళవీ గ్రామం పొలిమేరుల వైపవలోకిస్తున్నాడు.

భోజనానంతరం ఆయనచేసే ధర్మబోధ నాలకించవలెననే ఆసక్తితో ఆళవీ గ్రామస్థులందరు అక్కడికి చేరుకొన్నారు. ఇంకా పరిసర గ్రామాలనుంచివచ్చిన వారెందరెందరో ఆ ధర్మబోధ నాలకింపవలెనని ఉత్కంఠతో తహతహలాడిపోతున్నారు. కాని వారందరికీ బుద్ధదేవుని ముఖంలో కేవలం ప్రశాంత మౌనముద్రమాత్రమే ప్రత్యక్షమైంది. అలా ఎంతసేపు వేచిఉన్నా ఒక్క పలుకైనా ఆయన నోటినుండి వెలువడలేదు.

క్రమక్రమంగా మూడో యామంకూడా గడిచిపోయింది. గౌతమదేవుని విశాలనేత్రాలప్పుడప్పుడెవరికోసమో నిరీక్షిస్తున్నట్టుగా స్ఫురిస్తున్నాయి. ఆనిరీక్షణ తాత్పర్యమేమో ఎవరికీఅవగాహన కాలేదు. కొందరు భిక్షుకులకదేమీ బోధపడక ఆచార్యునివలెనే తామకూడా దిక్కులు చూడడం మొదలుపెట్టారు. కాని ఎంత సేపటికీ ఏమీ ఫలితం కలగలేదు.

అంతటా అనతిదూరంలో గంభీరంగా ఒక 'అంబా' రవం వినిపించింది. అందరు అటు వైపు చూచారు. గౌతమబుద్ధుని నేత్రాలంతకు పూర్వంనుంచి అవైపే పరికిస్తున్నాయి.

అంతలో ఆగోవును వెంటబెట్టుకుని తొందర తొందరగా అంగలు వేసుకుంటూ వస్తున్న నందగోపాలకుడనతి దూరంలో ప్రత్యక్షమైనాడు. కాని భిక్షువులెవరు అతని వైపంత ఆత్రంగా పరిశీలించలేదు అయితే గౌతముని నేత్రాలు నిశ్చలంగా అతని ఆగమనమే నిరీక్షిస్తున్నట్లున్నాయి వారెవరికీ దాని కారణమేమో బోధపడలేదు

నందుడంతలో గోవును వటవృక్షచ్ఛాయలో నిలిపి నురుగులు గక్కుకుంటూ పరుగెత్తుకువచ్చి బుద్ధదేవుని పాదాలపై సాగిలపడ్డాడు. కొంతసేపటికి లేచి అతివినయంగా దోసిలిఒగ్గి నిలబడ్డాడు చివరికెలాగైనా దర్శన భాగ్యమైనా లభించిందిగదా! అని ఎంతో సంతోషించాడు. వెంటనే గౌతముడు లేచి నిలబడ్డాడు. ఆయనవెంటనే భిక్షువులందరు లేచి నిలబడ్డారు. వారితోబాటు సమాసీనులైన గ్రామీణులంతా లేచి నిలుచున్నారు! బుద్ధదేవుడెంతో ఆత్రంగా పక్కనే నిలబడిన భిక్షువులతో —

"ఇంకా భోజనపదార్థాలేమైనా మిగిలి ఉన్నాయా?" అన్నాడు.

భిక్షువులు "లేకేమి సమృద్ధిగానే ఉన్నాయి" అన్నారు.

"అయితే వెంటనే ఆనందగోపునికి తృప్తిదీరా భోజనం పెట్టించండి! తొందరగా వెళ్ళండి!" అన్నాడు.

వెంటనే కొందరు భిక్షువులు నందగోపాలకుని వెంటబెట్టుకొని భోజనశాలలోకి వెళ్ళిపోయారు. నందగోపునికి అన్నం కంటబడగానే పంచప్రాణాలు లేచివచ్చాయి గత రాత్రినించీ ఆ క్షణంవరకు అతి దాకటితో నకనకలాడుతున్నాడు ఆకలితో నవనాడులు కుంగిపోతున్నాయి అయినా ఆ అన్నం చూచేసరికి అతనికి ఇంటిదగ్గర కట్టివేసిన ఆవుదూడ జ్ఞాపకం వచ్చింది. అక్కడికతని ఇల్లు కొంచెం దగ్గరలోనే ఉంది.

ఇక అతనికా అన్నంమీద దృష్టిపోలేదు. అంతలో ఇంటిదగ్గర లేగదూడ 'అంబా' అని గొంతెత్తి అరిచింది. అది వినగానే మర్రి నీడకింద నిలబడిన నందగోపుని గోవంతకన్నా గట్టిగా అరిచింది. నందగోపుడన్నంతినకుండా లేచి నిలుచున్నాడు. కాని అతని కెదురుగా గౌతమబుద్ధుడు నిలబడి చిన్న చిరునవ్వు చిందిస్తూ ఇలా అన్నాడు:

"నాయనా! నీ లేగదూడ పలుపు తెంచు

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
జీవామృతం
ఆరోగ్యానికి బలానికి
ఆయుర్వేదాశ్రమం (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్. మదరాసు-17

సని మర్రినీడలో నిలబడిన తల్లిదగ్గరికివచ్చి తనివితీరా పాలు కుడుచుకుంటున్నది. తొందరలేదులే! నెమ్మదిగా భోజనం చెయ్యి!" అన్నాడు. గౌతముడు వటచ్ఛాయవిడిచిపెట్టి భోజనశాలలో ప్రవేశించినట్లింతవరకు నందగోపుడు గమనించనేలేదు. ఆయన స్వయంగా అక్కడికి వచ్చి నందగోపునికి కావలసిన భోజనపదార్థాలన్నీ వడ్డింపజేస్తున్నాడు. ఆ ఆప్యాయత చూచేసరికి నందగోపుని హృదయం ద్రవించి నీరైపోయింది

తథాగతుడు నందగోపుని భోజనం పూర్తి అయ్యేవరకు అతని ప్రక్కనే కూర్చున్నాడు. ఎంతో ఆప్యాయంగా అతని గోవునుగురించీ, కోడెదూడనుగురించీ ఎన్నెన్నో కుశలప్రశ్నలు వేశాడు. నందగోపుడు తన కోడెదూడ నుగుటిమీది వల్లని మచ్చలనుగురించీ ఒంటిమీది సుడులను గురించి ఎవరికీ తెలియని రహస్య సాముద్రిక విషయాలెన్నెన్నో ఏకరువు పెట్టాడు. ప్రత్యేకంగా వంశపారంపర్యతః గ్రహించిన కొన్ని గోసాముద్రిక రహస్యాలాచార్యదేవుని కెరుకపరిచాడు. ఆయన అవ్వన్నీ విని తిరిగి కొన్ని కొన్ని చిన్న సందేహాలు తీర్చవలసిందని అభ్యర్థించాడు. నందగోపుడెంతో చనువుతో అవ్వన్నీ ఆచార్యదేవుని కుపదేశించాడు!

అంతేగాని నందగోపుని భోజనం ముగిసేవరకు ఆయన ధర్మబోధనలేమీ తలపెట్టనేలేదు. చుట్టూరా నిలిచిన కొందరు భిక్షువులకు వారి ప్రసంగాలన్నీ కేవలం ఇద్దరు వెర్రిగొల్లల ప్రసంగాలలా వినిపించాయి! వారంతా నోటమాటలేక అలాగే ఆ విడ్డూరమే తిలకిస్తూ నిలుచుండిపోయారు!

3

నందగోపుని భోజనానంతరం బుద్ధదేవుడతనిని వెంటబెట్టుకుని నెమ్మదిగా వటవృక్షచ్ఛాయకు తిరిగివచ్చాడు. వెంటనే అష్టాంగ ధర్మప్రవచనం ప్రారంభమైంది. అమృతవర్ష ప్రాయమైన ఆ ప్రసంగం ఆలకిస్తూ భిక్షువులు, ఆళవీ గ్రామస్థులు ఆనందతరంగాలతో తలమునకలైనారు. ధర్మప్రవచనం చేస్తూన్నంతసేపు బుద్ధదేవుడు చిరునవ్వులతో నందగోపాలుని వైపలవోకగా తిలకిస్తూనే ఉన్నాడు.

అదిచూచి వృద్ధభిక్షువులనేకులెంతో ఆశ్చర్యపడ్డారు. మరికొందరిలో కొంచెం అసూయకూడా బయలుదేరింది. అయినా కొందరు ధర్మప్రవచనం ముగిసేవరకు ఎలాగో అలాగ నిగ్రహం అవలంబించారు. క్రమక్రమంగా కొంతసేపటి కాధర్మప్రవచనం ముగిసిపోయింది. పిమ్మట బుద్ధదేవుడు నందగోపునికి ధర్మదీక్ష అనుగ్రహించాడు.

వెంటనే వృద్ధశ్రమణకులు, గౌతమబుద్ధుడు శ్రావస్తీ నగరానికి ప్రయాణమైనారు.

దానితో అంతవరకు నిగ్రహం అవలంబించిన శ్రమణకులలో కొంచెం చలనము, కలకలము బయలుదేరాయి. మరికొందరు కొంచెము బిగ్గరగానే గుసగుసలు మొదలుపెట్టారు!

వారి గుసగుసలకు కొంచెం కారణము లేకపోలేదు. ఇన్నాళ్లనించీ జరుగుతున్న ధర్మప్రసంగంలో గౌతమదేవుడు స్వయంగా ఎవరినీ భోజన విషయమై ప్రశ్నించి ఉండలేదు

ఈనాడాయన ఎంతో సేపటినించి వేచి ఉన్న భిక్షువులను, ఆళవీ గ్రామస్థులను ఉపేక్షించి స్వయంగా దగ్గర కూర్చుని నందగోపునికి భోజనం పెట్టించాడు. అతని భోజనం ముగిసేదాకా ధర్మప్రవచనం ప్రారంభించనే లేదు ఇకనందగోపుని విషయం చూస్తే అతడేమీ అంతటి బ్రహ్మజ్ఞుడు కాడు. వట్టి వెర్రిగొల్ల!

అలాంటి సామాన్యుని భోజనవిషయంలో గౌతమదేవుని కంతటి పక్షపాతం కలగవలసిన అవసరమేమి కలిగింది?

వారిగుసగుసలా విధంగా సాగిపోయాయి క్రమంగా అవి బుద్ధదేవునికి వినిపించేటంత బిగ్గరగా విజృంభించాయి.

ప్రశాంతగా శ్రావస్తీనగరం వైపు సాగిపోతున్న సిద్ధార్థుడా మాటలు విని మరి అడుగు వెయ్యకుండా అలాగే నిలబడి గుసగుసలాడుకొంటున్న శ్రమణకుల వైపు చూచాడు. వారిలో ఒక శ్రమణకునితో ఆ గుసగుసలకు కారణమేమని ప్రశ్నించాడు. దానితో భిక్షువులందరు నిలబడిపోయారు. ఒక శ్రమణకుడాచార్యుని కాభిక్షువుల రహస్య సంభాషణలన్నీ తెలియజేశాడు.

అవి విని సమ్యక్సంబుద్ధుడొక చిరునవ్వు నవ్వాడు. ఆ చిరునవ్వు చూచి భిక్షువులందరు నిర్ఘాంతపడి నిలుచున్నారు.

బుద్ధదేవుడతిప్రశాంత స్వరంతో ఇలాగన్నాడు:

"నందగోపాలుడు నిన్నటినించి ఎంతో క్షుధార్తుడై ఉన్నాడు. కనకనే అతని కావిధంగా భోజనం పెట్టించాను. క్షుధ యాతనలన్నిటిలోను అత్యంత దుస్సహమైన యాతన! జీవ చైతన్యమే ఆ యాతనా నిదానం! ఇది సమ్యగ్బుద్ధితో అవగాహన చేసుకొన్న వారందరికీ నిర్వాణం కరతలామలకం!"

అది వినగానే శ్రమణకులందరు పశ్చాత్తప్తులై వంచిన తల తిరిగి ఎత్తలేదు.

అంతలోనే గౌతముని గంభీరవాణి తిరిగి ప్రతిధ్వనించింది:

"నాయనా! నందగోపాలుని సరళ వర్తనము, సాధుస్వభావము మీరెరుగరు. ఎంతగా ఆకటి చిచ్చు వేధించినా అతడు తన గోపాలక ధర్మం విస్మరించలేదు! అతని గోవాత్సల్యం అపారం! ముప్పయి క్రోశాల దూరం నడిచి, ఇంతగా శ్రమపడి నీ ఆళవీ గ్రామాని కెందుకు వచ్చాడో మీరెవరైనా ఎరుగుదురా?"

ఆ ప్రశ్నతో గుసగుసలాడిన శ్రమణక బృందం శిరస్సులింకా బాగా కిందికి వంగిపోయాయి.

'ఆనందగోపాలుని కోసమే!' అన్నాడు బుద్ధదేవుడు.

అదివిని శ్రమణకులందరు నందగోపాలుని వైపెంతో గౌరవ భావంతో చూశారు. కొందరతనిని సమీపించి సవినయంగా చేతులెత్తి నమస్కరించారు.

గోగోవత్సాలతో ఆళవీగ్రామం పొలిమేరవరకు బుద్ధదేవునివెంట సాగిపోతున్న నందగోపాలుడాచార్యదేవుని మాటలు విని గౌతమదేవునికి, శ్రమణకులకు ఎంతో భయభక్తులతో సాగిలపడి, లేచినిలబడి అమాయకంగా ఇలాగన్నాడు:

"బాబూ! నేనేమీ ఎరగని వట్టి వెర్రిగొల్లవాణ్ణి! అయితే ఆమహారాజా నాలాంటి వెర్రిగొల్లలే! మందలో ఒక్క గోవు తప్పిపోయినా మరి వారికిక అన్నపానాలు సయించవు! వారిమనసు అప్పుడే తీసినవెన్నపూసలాంటిది!" ఆ అమాయిక ప్రసంగం వినగానే శ్రమణకులందరి ముఖాలలోనూ చిరునవ్వులు తాండవించాయి

తరవాత నందగోపుడెంతో ఆప్యాయంగా లేగను దగ్గరకు తీసుకొని దానినుదుటిపై ముద్దుల వర్షం కురిపించాడు. దాని మూలంగానే తనకంతటి అదృష్టం కలిగిందని లోలోపల ఎంతైనా మురిసిపోయాడు. అది అతని చేతిపై నొకసారి కుడుచుకొని గొంతెత్తి అంబా అని అరిచింది. ★

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" (మాత్రలు)
మరువకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును చింతలవనవరం
వెం (సాదా) రు. 3/-
(స్పెషల్) 5/-
(ఎక్స్ట్రా స్పెషల్) 8/-
పోస్టేజి ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs P. Devee, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
స్టాకిస్టు: Indo Medical supplies
No. 3 Paulliappan st, Seven wells
Madras - 1.